

стажування. На сьогодні досить суворі вимоги щодо проходження стажування введені для прокурорських працівників, передбачаються вони для майбутніх співробітників й інших правоохоронних органів, проте для суддів їх не встановлено. На наш погляд, це прогалина у законодавстві, яка потребує заповнення. Адже переважна більшість кандидатів на посаду судді, якщо тільки вони раніше не працювали помічниками судді, не мають не тільки досвіду суддівської роботи, але й щонайменшого уявлення про неї. На практиці це призводить до того, що призначені на посаду судді, які вперше приходять до суду і відразу стають до виконання посадових обов'язків з розгляду справ, фактично безпорадні при цьому, і реально потребують керівництва або наставництва з боку старших колег. Це створює як ускладнення у організації роботи суду, оскільки для цього не вистачає часу та працівників, а також ставить під сумнів реалізацію принципу незалежності суддів, оскільки будь-які підказки чи поради щодо того, як вирішити справу чи скласти судове рішення можуть розцінюватися як втручання у здійснення правосуддя.

Тому вважаємо, що необхідно передбачити стажування у місцевому загальному суді як обов'язкову стадію призначення на посаду судді або ж елемент спеціальної підготовки кандидата на посаду судді. При цьому законодавець повинен визначити строк і загальні вимоги до стажування, а Вища кваліфікаційна комісія – розробити і затвердити порядок його проходження, а також організувати таке стажування на місцях. В результаті це дасть змогу значно поліпшити якісний склад суддівського корпусу не лише місцевих загальних судів, а й всієї судової системи України.

Дудченко О.Ю.,
НУ "Юридична академія України
імені Ярослава Мудрого",
аспірант кафедри організації судових
та правоохоронних органів

ЩОДО ПРИЗНАЧЕННЯ СУДДІВ НА АДМІНІСТРАТИВНІ ПОСАДИ

Аналізуючи правовий статус суддів, що займають адміністративні посади в суді та враховуючи деякі успіхи, що сталися за останні роки в аспекті нормативної регламентації статусу голови суду, можна стверджувати, що статус керівника суду багато в чому складався саме як соціальний, бо не отримав бажаного правового закріплення. Однак в умовах побудови правової держави, вдосконалення судової системи та підвищення якості правосуддя, є необхідним визначення статусу суддів, що займають адміністративні посади в суді, шляхом його нормативного

закріплення, що у свою чергу вимагає дослідження на теоретичному рівні всіх його компонентів.

Торкаючись проблематики правового статусу суддів, що займають адміністративні посади в суді, слід звернути увагу на умови придбання вказаного статусу, які знаходять відображення у правовому статусі, однак не можуть бути віднесені до його елементів. Порядок призначення на посаду передує правовому статусу, є одним з його умов, кінцевий результат якого – наділення правовим статусом. В той же час при розгляді елементів правового статусу суддів, що займають адміністративні посади неможливо уникнути питання набуття цього статусу.

До умов набуття правового статусу слід віднести вимоги, що пред'являються до кандидата на зайняття адміністративної посади і порядок призначення на цю посаду. Ці елементи є попередніми правовому статусу, від дотримання чи недотримання яких і від відповідності або невідповідності яким залежить те, чи буде особа наділена правовим статусом судді, що займає адміністративну посаду чи ні.

Щодо порядку призначення суддів на адміністративні посади, то варто зазначити, що за останні роки цей порядок змінювалася декілька разів, крім того він також був предметом розгляду у Конституційному Суді України. Своєрідним проривом у врегулюванні цього питання стало прийняття Закон України "Про судоустрій і статус суддів". В цьому нормативно-правовому акті визначений порядок призначення суддів на адміністративні посади, за яким голова місцевого суду, його заступник, голова апеляційного суду, його заступники, голова вищого спеціалізованого суду, його заступники призначаються на посади строком на п'ять років із числа суддів цього суду та звільняються з посад Вищою радою юстиції за поданням відповідної ради суддів. Суддя не може обіймати одну адміністративну посаду більш як два строки підряд. Призначення судді на адміністративну посаду без додержання вимог Закону "Про судоустрій і статус суддів" не допускається. Слід звернути увагу, що передбачений законом порядок призначення на посаду голови суду та його заступників є загальним для всіх судів, окрім Конституційного Суду України і Верховного Суду України, у яких зайняття посад голів урегульовано Конституцією України і здійснюється не шляхом призначення, а шляхом обрання голів самими суддями на своїх пленарних засіданнях, тому вважаємо за необхідне зосередити свою увагу на саме місцевих, апеляційних та вищих спеціалізованих судах.

Однак закріпивши лише порядок призначення на адміністративні посади, Закон України "Про судоустрій і статус суддів" знову не в повній мірі вирішив питання щодо умов

придбання правового статусу судді, що займає адміністративну посаду, і створив умови для подальшого врегулювання цього питання. Так одним з напрямків цієї діяльності є визначення вимог, що пред'являються до кандидата на зайняття адміністративної посади.

В наукових джерелах зазначається, що кандидатури на посади голів судів добираються, як правило, з найбільш кваліфікованих суддів, які мають великий професійний досвід, користуються авторитетом, мають організаційні здібності, високі ділові й моральні якості.

Однак на нашу думку, до будь-якого представника влади повинні пред'являтися певні вимоги. Причому такі вимоги мають бути закріплені на законодавчому рівні та мати виключний характер. Слід підкреслити, що вимоги повинні пред'являтися як до самих осіб, що заміщують відповідні посади, так і до кандидатів на такі посади. Особа, наділена владними повноваженнями, має відповідати підвищеним вимогам до його професіоналізму, навичок і умінь, досвіду роботи і морально-етичних якостей. Так у Законі України "Про судоустрій і статус суддів" встановлюються вимоги, що пред'являються до кандидатів на посаду судді (ст. 64). Однак у законодавстві, що регулює питання судоустрою, відсутні норми, що визначають вищевказані вимоги до судів на адміністративних посадах.

На нашу думку така ситуація є прогалиною, котра потребує заповнення. Так вважаємо за необхідне розробити, та на законодавчому рівні закріпити умови, що пред'являтимуться до суддів-кандидатів на адміністративні посади. До таких вимог потрібно віднести такі елементи, як: вік кандидата, досвід роботи, його керівні здібності, освіта, ділові і моральні якості, тощо.

Загуменна Ю.О.,
Харківський національний університет
внутрішніх справ,
к.ю.н., доцент кафедри державно-правових дисциплін

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ КОНТРОЛЮ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГРОМАДСЬКОЇ БЕЗПЕКИ

За сучасних умов демократизації суспільства визначна роль в зміцненні режиму законності і правопорядку в країні, у тому числі у сфері забезпечення громадської безпеки, відводиться контролю. Контроль, як самостійний державно-правовий інститут, є одним з найважливіших засобів попередження порушень закону, виявлення незаконних дій і помилок під час застосування закону, один із засобів, необхідних для вживання заходів, що сприяють суворому